

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը (այսուհետև՝ կուսակցություն) իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության, Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և իրավական ակտերի, սույն կանոնադրության, ինչպես նաև իր ծրագրի հիման վրա:

1.2. Կուսակցությունը գործում է ժողովրդավարության, հրապարակայնության, թափանցիկության և նախաձեռնությունների ազատ դրսևորման սկզբունքներով, հանդիսանում է իրավաբանական անձ, օգտվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով ընձեռված բոլոր իրավունքներից և կրում դրանցով սահմանված պարտականություններ:

1.3. Կուսակցությունը ձգտում է ՀՀ Սահմանադրության և օրենքների շրջանակներում ժողովրդավարական ընտրությունների միջոցով ապահովել իր ներկայացվածությունը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում և այդ ճանապարհով մասնակցել պետական իշխանության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ձևավորմանը և պետական քաղաքականության մշակմանն ու իրականացմանը:

1.4. Կուսակցության անվանումն է՝

- հայերեն՝ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն (հապավումը՝ ՀՀԿ),
- ռուսերեն՝ Республиканская партия Армении (հապավումը՝ РПА),
- անգլերեն՝ Republican Party of Armenia (հապավումը՝ RPA):

1.5. Կուսակցությունն ունի դրոշ, խորհրդանշան, ձևաթուղթ, կլոր կնիք, բանկային հաշիվներ, այդ թվում՝ արտարժույթով:

1.6. Կուսակցության դրոշը՝ սպիտակ, լայնության և երկարության չափերի 1:1.6 հարաբերակցությամբ, ոսկեգույն ծոպքերով պատառ է, որի կենտրոնում պատկերված է ՀՀԿ խորհրդանշանը՝ 0,5 տրամագծով՝ լայնության հարաբերակցությամբ:

1.7. ՀՀԿ խորհրդանշանը կարմիր հիմնագույնով հայկական ավանդական հավերժանշանն է՝ ութ թերթիկներով, աջ պտույտով, կենտրոնում սուր և թևերը տարածած արծիվ:

1.8. ՀՀԿ խորհրդանշանը պատկերվում է ՀՀԿ դրոշի, կնիքի, ձևաթղթի, կրծքանշանի և անհատականացման մյուս միջոցների վրա:

1.9. Կուսակցության իրավաբանական հասցեն՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Մելիք-Աղամյան 2:

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2.1. Կուսակցությունն իր գործունեության նպատակները և խնդիրներն է համարում՝

- հայոց ազգային անկախ պետականության ամրապնդմանը, զարգացմանը և ազգային խնդիրների լուծմանը մասնակցելը.
- ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետության կերտումը.
- հասարակության ու պետության քաղաքական կյանքին մասնակցելը.
- իշխանությունների կազմավորման գործընթացին և պետության կառավարմանը մասնակցելը.
- ՀՀ քաղաքական համակարգի կայունացմանը, զարգացմանը և ամրապնդմանը նպաստելը.
- քաղաքացիական հասարակության կառուցմանը և քաղաքացիական ինստիտուտների հզորացմանն ու ժողովրդավարացմանն օժանդակելը:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՍՆ

3.1. Կուսակցության անդամ կարող է լինել 18 տարին լրացած Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացի, ինչպես նաև ընտրական իրավունքով օժտված այն անձը (առանց կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմիններում ընտրվելու իրավունքի), ով ընդունում է կուսակցության ծրագիրն ու կանոնադրությունը և չի հանդիսանում մեկ այլ կուսակցության անդամ:

Կուսակցության անդամ չեն կարող լինել օտարերկրյա քաղաքացիները, քաղաքացիություն չունեցող անձինք՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի, և այն անձինք, ովքեր «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն՝ չեն կարող լինել որևէ կուսակցության անդամ:

3.2. Կուսակցությանն անդամագրվում են կամավոր հիմունքներով, անհատական կարգով, անձնական դիմումի համաձայն՝

- կուսակցության շրջանային կազմակերպության խորհրդի որոշմամբ.
- կուսակցության տարածքային կազմակերպության խորհրդի որոշմամբ.
- կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովի որոշմամբ:

3.3. Կուսակցության անդամը հաշվառվում է կուսակցության որևէ սկզբնական կազմակերպությունում:

3.4. Կուսակցության անդամը մուծում է անդամավճար (չափը կամավոր է):

3.5. Եթե ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով կուսակցությանն անդամակցությունն անթույլատրելի է դառնում, այն կասեցվում է կուսակցության անդամի դիմումի հիման վրա, կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովի որոշմամբ: Կասեցումը հանվում է նույն կարգով:

3.6. Կուսակցության անդամն իրավունք ունի՝

- ընտրել և ընտրվել կուսակցության տարածքային (սկզբնական, շրջանային, տարածքային) ու ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների (կանանց, երիտասարդական, մարզական և այլն), վերահսկողություն իրականացնող, ինչպես նաև ներկայացուցչական և ղեկավար մարմիններում (համագումար, գործադիր մարմին).
- տեղեկատվություն ստանալ կուսակցության ու նրա ղեկավար մարմինների գործունեության վերաբերյալ. վերահսկողություն իրականացնել նրանց գործունեության նկատմամբ.
- կուսակցության ղեկավար մարմինների քննարկմանը ներկայացնել հասարակական-քաղաքական կյանքի տարբեր հարցերի վերաբերյալ նախաձեռնություններ և առաջարկություններ.
- մասնակցել այն ժողովին կամ նիստին, որտեղ քննարկվում է նրա անձնական հարցը կամ առաջարկությունը, արտահայտել իր կարծիքը քննարկվող հարցերի վերաբերյալ.
- դուրս գալ կուսակցության շարքերից՝ իր դիմումի համաձայն.
- բողոքարկել կուսակցության սկզբնական, շրջանային և տարածքային մարմինների որոշումներն ու գործողությունները կուսակցության վերադաս մարմիններում.
- կասեցնել և վերականգնել իր անդամակցությունը կուսակցությանը.
- օգտվել օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

3.7. Կուսակցության անդամը պարտավոր է՝

- գործել կուսակցության կանոնադրության շրջանակներում.
- կատարել կուսակցության համագումարի, վերադաս մարմինների որոշումները և ծրագրային դրույթները.
- մասնակցել սկզբնական կազմակերպության ժողովներին և միջոցառումներին.
- կատարել օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

3.8. Կուսակցությանն անդամակցությունը դադարում է՝

- դիմումի համաձայն՝ կուսակցությունից դուրս գալու դեպքում.
- կուսակցությունից հեռացվելու դեպքում.
- սույն կանոնադրության 14.5. կետի հիմքով.
- մահվան դեպքում.
- կուսակցության լուծարման դեպքում:

3.9. Խրախուսման միջոցները.

Կուսակցությունը կարող է պարգևատրել՝

- շնորհակալագրով.
- պատվոգրով.
- հուշանդամով, հուշանվերով կամ դրամական պարգևով.
- կարգապահական տույժի հանումով:

3.10. Կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված պարտականությունները կամ վերադաս մարմինների որոշումները չկատարելու դեպքում կուսակցականը կարող է ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության՝

- նկատողություն.
- խիստ նկատողություն.
- հեռացում կուսակցության շարքերից:

Կուսակցության անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել սկզբնական կազմակերպության ժողովը կամ կազմակերպչական հանձնաժողովը: Տարածքային և շրջանային խորհուրդների անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել համապատասխան խորհուրդը կամ կազմակերպչական հանձնաժողովը, իսկ ներկայացուցչական և ղեկավար մարմինների անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել միայն գործադիր մարմինը:

4. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

4.1. Կուսակցության կառուցվածքային հիմքը կուսակցության սկզբնական կազմակերպություններն են, որոնք տեղերում իրականացնում են կուսակցության քաղաքականությունը: Սկզբնական կազմակերպությունը բաղկացած է առնվազն 15 անդամից: Սկզբնական կազմակերպության նախագահը ի պաշտոնե շրջանային խորհրդի անդամ է, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդի անդամ:

Սկզբնական կազմակերպությունը ստեղծվում է տարածքային հատկանիշով:

Սկզբնական կազմակերպություն կարող են ձևավորել՝

- կուսակցության գործադիր մարմինը.
- կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովը.

- կուսակցության տարածքային խորհուրդը.
- կուսակցության շրջանային խորհուրդը:

4.2. Սկզբնական կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է ժողովների հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

4.3. Սկզբնական կազմակերպության ժողովը հրավիրվում է ոչ պակաս, քան երեք ամիսը մեկ անգամ: Ժողովը հրավիրում է կազմակերպության նախագահը: Ժողով կարող է հրավիրել նաև կազմակերպության անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով կազմակերպության անդամներին: Կազմակերպության ժողովն օրինական է, եթե ժողովին մասնակցում է կազմակերպության անդամների առնվազն 1/2-ը: Որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

4.4. Սկզբնական կազմակերպության ժողովն ընտրում է կազմակերպության նախագահ և նախագահի երկու տեղակալներ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Կազմակերպության նախագահի կամ տեղակալի լիազորությունները սկզբնական կազմակերպության ժողովի որոշմամբ կարող են վաղաժամկետ դադարեցվել՝ սկզբնական կազմակերպության անդամների թվի կեսից ավելիի ձայներով: Կազմակերպության նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը:

4.5. Սկզբնական կազմակերպությունը հաշվետու է կուսակցության շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին: Սկզբնական կազմակերպության տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է կազմակերպության նախագահը, յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա հունվար ամսին:

Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ սկզբնական կազմակերպությունը գումարում է հաշվետու ընտրական ժողով և կատարում է կազմակերպության նախագահի և տեղակալների ընտրություն:

4.6. Սկզբնական կազմակերպությունն իր դրամական միջոցները (անդամավճարներ, նվիրատվություն) փոխանցում է կուսակցության շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին: Սկզբնական կազմակերպությունը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

4.7. Այն սկզբնական կազմակերպությունը, որի նախագահն ընտրվում է շրջանային, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդի նախագահ կամ տեղակալ, ընտրում է նոր նախագահ:

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

5.1. Հայաստանի Հանրապետության մարզերում ստեղծվում են կուսակցության շրջանային կազմակերպություններ, որոնց գործունեության տարածքային տիրույթը սահմանում է գործադիր մարմինը: Շրջանային խորհուրդը կազմավորվում է սկզբնական կազմակերպությունների նախագահներից:

5.2. Կուսակցության շրջանային խորհրդի նախագահը և նրա երկու տեղակալներն ընտրվում են կուսակցության շրջանային խորհրդի անդամների կազմից՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ՝ ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Շրջանային խորհրդի որոշմամբ կարող է կատարվել շրջանային խորհրդի նախագահի և տեղակալների վաղաժամկետ ընտրություն: Շրջանային խորհրդի նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը: Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 20 օր առաջ կատարվում է շրջանային խորհրդի նախագահի և նրա տեղակալների ընտրություն:

5.3. Կուսակցության շրջանային կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

5.4. Կուսակցության շրջանային խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան երկու ամիսը մեկ անգամ: Նիստերը հրավիրում է խորհրդի նախագահը: Նիստ կարող է հրավիրել նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով խորհրդի անդամներին: Նիստն օրինական է, եթե մասնակցում է խորհրդի անդամների առնվազն 1/2-ը: Որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

5.5. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իր գործունեության մասին հաշվետու է տարածքային խորհրդին: Տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է կուսակցության շրջանային խորհրդի նախագահի կողմից՝ յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա փետրվար ամսվա վերջին:

5.6. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իր դրամական միջոցները փոխանցում է տարածքային խորհրդին: Կուսակցության շրջանային խորհուրդը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը յուրաքանչյուր կիսամյակ ներկայացնում է տարածքային խորհրդին:

5.7. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իրավունք ունի կուսակցության սկզբնական կազմակերպությունը լուծարելու հարց բարձրացնել կուսակցության տարածքային խորհրդի առջև:

5.8. Այն շրջանային խորհուրդը, որի նախագահը կամ տեղակալն ընտրվում է տարածքային խորհրդի նախագահ կամ տեղակալ, ընտրում է նոր նախագահ կամ տեղակալ:

6. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

6.1. Հայաստանի Հանրապետության մարզերում ստեղծվում են կուսակցական տարածքային կազմակերպություններ: Տարածքային խորհուրդը կազմավորվում է մարզի տարածքում գործող շրջանային խորհրդի նախագահներից և նրանց տեղակալներից:

6.2. Կուսակցության տարածքային խորհրդի նախագահը և նրա երկու տեղակալներն ընտրվում են տարածքային խորհրդի անդամների կազմից՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Տարածքային խորհրդի որոշմամբ կարող է կատարվել տարածքային խորհրդի նախագահի և տեղակալների վաղաժամկետ ընտրություն: Տարածքային խորհրդի նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը: Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ տարածքային խորհուրդը կատարում է տարածքային խորհրդի նախագահի և տեղակալների ընտրություն:

6.3. Կուսակցության տարածքային կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

6.4. Կուսակցության տարածքային խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան երկու ամիսը մեկ անգամ: Նիստերը հրավիրում է խորհրդի նախագահը: Նիստ կարող է հրավիրել նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով խորհրդի անդամներին: Նիստն օրինական է, եթե մասնակցում է խորհրդի անդամների առնվազն 1/2-ը: Տարածքային խորհրդի որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

6.5. Կուսակցության տարածքային խորհուրդն իր գործունեության մասին հաշվետու է կուսակցության գործադիր մարմնին: Տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է կուսակցության տարածքային խորհրդի նախագահի կողմից՝ յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա մարտ ամսվա ընթացքում:

6.6. Կուսակցության տարածքային խորհուրդը համակարգում և վերահսկում է շրջանային կազմակերպությունների աշխատանքները: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կարող է լուծարել կուսակցության սկզբնական կազմակերպությունը՝ իր նախաձեռնությամբ կամ կուսակցության շրջանային կազմակերպության առաջարկով: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կուսակցության շրջանային կազմակերպության լուծարման հարցը կարող է ներկայացնել կուսակցության գործադիր մարմնին:

6.7. Կուսակցության տարածքային խորհուրդն իր դրամական միջոցները փոխանցում է կուսակցության դրամարկղ: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը տարեկան մեկ անգամ ներկայացնում է գործադիր մարմնին:

7. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԶԱՂԱՔԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

7.1. Երևան քաղաքի վարչական շրջաններում ստեղծվում են կուսակցության տարածքային կազմակերպություններ, իսկ գործադիր մարմնի որոշմամբ՝ նաև կուսակցության շրջանային կազմակերպություններ:

7.2. Երևան քաղաքի վարչական շրջանների տարածքային խորհուրդները կազմվում են վարչական տարածքում գործող շրջանային խորհրդի նախագահներից և տեղակալներից, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ սկզբնական կազմակերպությունների նախագահներից:

7.3. Երևան քաղաքի վարչական շրջանների սկզբնական կազմակերպությունը հաշվետու է շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

7.4. Սկզբնական կազմակերպությունն իր դրամական միջոցները (անդամավճարներ, նվիրատվություն) փոխանցում է կուսակցության շրջանային խորհրդին, այդպիսիք կազմավորված չլինելու դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

7.5. Կուսակցության Երևան քաղաքի տարածքային խորհուրդն իրավունք ունի կուսակցության շրջանային խորհուրդը կամ սկզբնական կազմակերպությունը լուծարելու հարց բարձրացնել կուսակցության գործադիր մարմնի առջև:

8. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍԱԳՈՒՄԱՐԸ

8.1. Կուսակցության համագումարը կուսակցության բարձրագույն մարմինն է, որի ընդունած որոշումները պարտադիր են կուսակցության բոլոր մարմինների և անդամների համար: Կուսակցության համագումարում ընտրված և կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված մարմինները հաշվետու են համագումարին:

8.2. Կուսակցության հերթական համագումարը հրավիրում է կուսակցության մշտական գործող ղեկավար մարմինն առնվազն երկու տարին մեկ անգամ:

8.3. Համագումարի պատվիրակներն առաջադրվում են սկզբնական կազմակերպությունների ժողովներում: Համագումարն իրավագոր է, եթե ներկա է (գրանցված է) պատվիրակների ընդհանուր թվի առնվազն 2/3-ը: Կուսակցության կանոնադրության ու ծրագրի ընդունման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, կուսակցության վերակազմակերպման, լուծարման, ինչպես նաև կուսակցության կողմից Հանրապետության Նախագահի թեկնածու առաջադրելու մասին որոշումներն ընդունվում են համագումարի պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Համագումարի որոշումները, բացառությամբ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի, ընդունվում են բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, համագումարին ներկա պատվիրակների ձայների մեծամասնությամբ:

Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է համագումարին ներկա պատվիրակների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

8.4. Արտահերթ համագումար կարող է հրավիրվել կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ կամ ՀՀԿ անդամների 1/5-ի պահանջով՝ գործադիր մարմնի որոշմամբ:

8.5. Կուսակցության համագումարը՝

- լսում և հաստատում է կուսակցության նախագահի հաշվետվությունն իր և գործադիր մարմնի գործունեության մասին.
- քննարկում և հաստատում է կուսակցության ծրագիրը, կանոնադրությունը և դրանցում առաջարկվող փոփոխություններն ու լրացումները.
- ընտրում է կուսակցության նախագահ.
- ընտրում է կուսակցության գործադիր մարմին.
- որոշում է կուսակցության ռազմավարական քաղաքական ուղին, կուսակցության նպատակների և խնդիրների իրագործման գործելակերպն ու իրականացման ուղղությունները.
- լսում և հաստատում է կուսակցության վերստուգիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունը.
- որոշում է վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների թիվը և ընտրում կուսակցության վերստուգիչ հանձնաժողով.
- որոշում է ընդունում Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի առաջադրման մասին.
- որոշում է ընդունում կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման մասին:

9. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

9.1. Կուսակցության նախագահն ընտրվում է համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով՝ ներկա (գրանցված) պատվիրակների ձայների մեծամասնությամբ: Կուսակցության նախագահի թեկնածություններն առաջադրվում են համագումարի պատվիրակների կողմից: Եթե առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ, ապա, գաղտնի քվեարկության արդյունքում, ընտրված է համարվում համագումարի պատվիրակների առավել ձայներ ստացած թեկնածուն:

9.2. Կուսակցության նախագահի բացակայության դեպքում գործադիր մարմնի անդամներից մեկը կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ իրականացնում է կուսակցության նախագահի լիազորությունները:

9.3. Կուսակցության նախագահը՝

- իրականացնում է կուսակցության ընդհանուր ղեկավարումը.
- ներկայացնում է կուսակցությունը, նրա շահերը և դիրքորոշումը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հասարակական, քաղաքական և միջազգային կազմակերպությունների հետ ունեցած հարաբերություններում կամ այդ նպատակով լիազորում է կուսակցության այլ անդամներին.
- ի պաշտոնե կուսակցության խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամ է.
- հրավիրում է կուսակցության խորհրդի կամ գործադիր մարմնի նիստ.
- հերթական համագումարի հրավիրումից մեկ ամիս առաջ հրավիրում է կուսակցության գործադիր մարմնի նիստ, որտեղ որոշվում է համագումարի օրակարգի նախագիծը.
- ղեկավարում է կուսակցության գործադիր մարմնի աշխատանքները և նախագահում կուսակցության խորհրդի նիստը.
- տնօրինում է կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները.
- հաստատում է (ստորագրում է) կուսակցության խորհրդի և գործադիր մարմնի որոշումները կուսակցության պաշտոնաթերթի և այլ պարբերականների հրատարակման մասին.
- կազմավորում է իր աշխատակազմը.
- կուսակցության անունից հաստատում (ստորագրում) է բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը.
- կուսակցության գործադիր մարմնի անդամների կազմից կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության նախագահի տեղակալների և կուսակցության հանձնաժողովների նախագահների թեկնածությունները.
- սահմանում է կուսակցության նախագահի տեղակալների կողմից անմիջականորեն համակարգվող ոլորտները.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության գործադիր մարմնի առաջարկները.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության գործադիր մարմնի հավանությանն արժանացած՝ Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀԿ թեկնածուներին.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների թեկնածությունները.
- հաստատում և օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետում պետական լիազոր մարմնին է ներկայացնում կուսակցության ֆինանսական հաշվետվությունները.
- օրենքով սահմանված ժամկետում զանգվածային լրատվության միջոցներում հրապարակում է կուսակցության ֆինանսական և գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվությունները.
- իրականացնում է սույն կանոնադրությամբ և կուսակցության համագումարի կողմից իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Կուսակցության պաշտոնական դիրքորոշումն արտահայտում են կուսակցության նախագահը և նրա տեղակալները, ինչպես նաև նախագահի հանձնարարությամբ՝ գործադիր մարմնի անդամները և Ազգային ժողովում՝ ՀՀԿ խմբակցության ղեկավարը:

10. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

10.1. Կուսակցության ներկայացուցչական մարմինը կուսակցության խորհուրդն է:

Կուսակցության խորհրդում ի պաշտոնե ընդգրկվում են՝

- կուսակցության նախագահը.
- գործադիր մարմնի անդամները.
- կուսակցության անդամ պատգամավորները.
- կուսակցության անդամ կառավարության անդամները.

- կուսակցության տարածքային կազմակերպությունների խորհուրդների նախագահները, կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները:

10.2. Կուսակցության խորհուրդը կարող է համալրվել գործադիր մարմնի որոշմամբ:

10.3. Կուսակցության խորհուրդն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման միջոցով:

10.4. Կուսակցության խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան տարին երեք անգամ: Կուսակցության նախագահի, գործադիր մարմնի, ինչպես նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ի նախաձեռնությամբ նախատեսված օրակարգով կարող է հրավիրվել արտահերթ նիստ: Նիստն օրինական է, եթե ներկա է խորհրդի անդամների առնվազն 2/3-ը:

10.5. Կուսակցության խորհուրդը՝

- վերահսկում է համագումարի և իր որոշումների կատարումը.
- հաստատում է գործադիր մարմնի կողմից մշակված և ներկայացված՝ կուսակցության գաղափարախոսական հիմնադրույթները, ծրագրային և կանոնադրական փաստաթղթերի նախագծերը, կուսակցության մարտավարական սկզբունքները,
- կուսակցության անունից անում է հայտարարություններ և առաջարկություններ.
- հաստատում է Ազգային ժողովում ՀՀԿ խմբակցության գործունեության հիմնական ուղղությունները, լսում է գործադիր մարմնի տարեկան հաղորդումը.
- հաստատում է կուսակցության նախագահի կողմից առաջադրված կուսակցության նախագահի տեղակալների, կուսակցության հանձնաժողովների նախագահների և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների թեկնածությունները.
- քննարկում և գործադիր մարմնի հաստատմանն է ներկայացնում Ազգային ժողովի ընտրություններում առաջադրված պատգամավորության թեկնածուներին.
- հաստատում է կուսակցության գործադիր մարմնի հավանությանն արժանացած կուսակցության նախընտրական ծրագիրը, Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀԿ թեկնածուներին.
- որոշում է կայացնում Ազգային ժողովի ընտրություններին դաշինքով մասնակցելու մասին.
- որոշում է կայացնում խորհրդարանական այլ ուժերի հետ դաշինք ստեղծելու մասին.
- որոշում է կայացնում այլ պետությունների քաղաքական կուսակցությունների հետ համագործակցելու, միջազգային միություններին և ասոցիացիաներին անդամագրվելու մասին.
- անհրաժեշտության դեպքում գործադիր մարմնի առաջարկությամբ լսում է կուսակցության տարածքային խորհուրդների հաշվետվությունները:

11. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԸ

11.1. Կուսակցության մշտական գործող ղեկավար մարմինը կուսակցության գործադիր մարմինն է, որն ընտրվում է կուսակցության համագումարում՝ երկու տարի ժամկետով: Գործադիր մարմնի անդամների թիվը որոշում է համագումարը: Գործադիր մարմնի անդամության թեկնածուներն առաջադրվում են համագումարի պատվիրակների կողմից:

- Գործադիր մարմնի անդամների ընտրությունը կատարվում է բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Ընտրված են համարվում համագումարի պատվիրակների առավել կողմ ձայներ ստացած թեկնածուները:

- Կուսակցության գործադիր մարմինն իր գործունեությունն իրականացնում է գործադիր մարմնի նիստերի, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման միջոցով:
- Կուսակցության գործադիր մարմնի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ: Կուսակցության նախագահի կամ գործադիր մարմնի անդամների առնվազն 1/3-ի նախաձեռնությամբ կարող է հրավիրել արտահերթ նիստ: Նիստն օրինական է, եթե ներկա է գործադիր մարմնի անդամների առնվազն 2/3-ը:

11.2. Կուսակցության գործադիր մարմինը՝

- կազմակերպում, ղեկավարում և վերահսկում է կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման ընթացքը.
- հրավիրում է կուսակցության հերթական համագումար և նախապատրաստում դրա անցկացումը.
- որոշում է կայացնում համագումարի օրակարգի նախագիծը հաստատելու մասին.
- որոշում է համագումարի գումարման օրը, պատվիրակների ընտրության կարգը, ընդհանուր թիվը.
- հրավիրում է կուսակցության արտահերթ համագումար կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ կամ ՀՀ անդամների 1/5-ի պահանջով.
- որոշում է ընդունում Հանրապետության Նախագահի ընտրություններում ՀՀ թեկնածուի առաջադրման վերաբերյալ կամ առաջադրված որևէ թեկնածուի պաշտպանելու մասին.
- որոշում է ընդունում Ազգային ժողովի ընտրություններում պատգամավորության թեկնածուներ առաջադրելու մասին.
- հավանություն է տալիս Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀ թեկնածուներին.
- քննարկում է կուսակցության նախընտրական ծրագիրը և ներկայացնում խորհրդի հաստատմանը.
- քննարկում և լուծում է կուսակցության ընթացիկ գործունեությանն առնչվող խնդիրները.
- մշակում և խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում կուսակցության գաղափարախոսական հիմնադրույթները, կանոնադրական, ծրագրային և կուսակցության ռազմավարությանն առնչվող փաստաթղթերի նախագծերը, ինչպես նաև կուսակցության մարտավարական սկզբունքները.
- կարող է ստեղծել և լուծարել կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ.
- վերահսկում է կուսակցության տարածքային, շրջանային, սկզբնական կազմակերպությունների և ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքները.
- տարին մեկ անգամ հաղորդում է ներկայացնում կուսակցության խորհրդին՝ իր գործունեության վերաբերյալ.
- առանձին դեպքերում որոշում է կայացնում օրենսդրական նախաձեռնությունների վերաբերյալ Ազգային ժողովի ՀՀ խմբակցության դիրքորոշման մասին.
- որոշում է ընդունում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարների և ավագանու ընտրություններում թեկնածուներ առաջադրելու մասին.
- ընդունում է ներկուսակցական ակտեր (որոշում, կարգադրություն, հանձնարարական, հրահանգ, հայտարարություն, ցուցում և այլն), բացառությամբ՝ համագումարի կամ խորհրդի իրավասությանը վերապահված ակտերի.
- որոշում է կայացնում խորհրդի արտահերթ նիստ գումարելու մասին.
- որոշում է կայացնում տարածքային, շրջանային կամ սկզբնական կազմակերպությունների արտահերթ նիստեր (ժողովներ) հրավիրելու և նիստերում (ժողովներում) պարտադիր քննարկման ենթակա հարցերի մասին.
- անհրաժեշտության կամ բողոքարկման դեպքերում կարող է վերանայել կուսակցության կառույցների որոշումները.
- անհրաժեշտության դեպքում ստեղծում է շրջանային կազմակերպություն.

- կուսակցության տարածքային խորհրդի առաջարկությամբ կարող է լուծարել կուսակցության շրջանային կազմակերպությունը.
- սահմանում է շրջանային կազմակերպության գործունեության տարածքային տիրույթը.
- իր նախաձեռնությամբ՝ կուսակցության նախագահի համաձայնությամբ կարող է լուծարել կուսակցության տարածքային կազմակերպությունը.
- լսում է կուսակցության տարածքային խորհուրդների տարեկան հաշվետվությունները.
- կուսակցության անունից անում է հայտարարություններ.
- համակարգում և հսկողություն է իրականացնում կուսակցության լրատվամիջոցների և հրատարակչական ծառայությունների գործունեության նկատմամբ.
- որոշում է կայացնում կուսակցության գործունեության բոլոր այն հարցերի շուրջ, որոնք կանոնադրությամբ վերապահված չեն կուսակցության համագումարի, նախագահի կամ խորհրդի բացառիկ իրավասությանը.
- իրականացնում է կուսակցության՝ որպես իրավաբանական անձի, լիազորությունները.
- հաստատում է կուսակցության գույքի կառավարման կարգը և դրամական ծախսերի նախահաշիվը.
- սահմանում է անդամավճարների գանձման կարգը.
- թույլատրում է պատրաստել հուշանվերներ՝ ՀՀԿ խորհրդանշանի պատկերով, ինչպես նաև սահմանում կուսակցության հուշանվերներ և դրանց տրման կարգը.
- հաշվետու է համագումարին:

12. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

12.1. Կուսակցության ֆինանսական գործունեության վերահսկման նպատակով համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով ընտրվում է վերստուգիչ հանձնաժողով:

12.2. Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամը չի կարող միաժամանակ լինել կուսակցության գործադիր մարմնի և խորհրդի անդամ, կուսակցության տարածքային ու ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավար:

12.3. Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամներն իրենց կազմից ընտրում են հանձնաժողովի նախագահ:

12.4. Վերստուգիչ հանձնաժողովը հաշվետու է կուսակցության համագումարին:

12.5. Վերստուգիչ հանձնաժողովը՝

- վերահսկում է կուսակցության դրամական միջոցների ձևավորման և ծախսման գործընթացները.
- ստուգում է դրամական միջոցների մուտքերի և ելքերի օրինականությունը.
- վերահսկում է կուսակցության գույքի տնօրինման, տիրապետման և օգտագործման գործընթացները.
- ստուգում է կուսակցության գույքի հետ կապված գործընթացները:

13. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

13.1. Կուսակցության սեփականությունը, այդ թվում՝ ծրագրային և կանոնադրական խնդիրների իրականացման համար անհրաժեշտ շինություններ, փոխադրական միջոցներ և այլ գույք, գոյանում են՝ նվիրատվությունից, սահմանված կարգով իրականացված գործունեությունից և օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:

13.2. Կուսակցության կողմից ստացված, ինչպես նաև նրա սեփական միջոցների հաշվին ստեղծված և (կամ) ձեռք բերված գույքի սեփականատերը կուսակցությունն է:

13.3. Կուսակցության տարածքային և ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումները սեփականատիրոջ կողմից իրենց հատկացված գույքը տիրապետում և օգտագործում են գործադիր մարմնի կողմից նախատեսված սահմաններում ու կարգով:

13.4. Դրամական միջոցները ձևավորվում են անդամավճարներից, օրենքով նախատեսված նվիրատվություններից, օրենքով նախատեսված բյուջետային ֆինանսավորումից, քաղաքացիական իրավական գործարքներից և օրենսդրությամբ չարգելված այլ մուտքերից:

13.5. Կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները տնօրինում է կուսակցության նախագահը կամ նրա կողմից լիազորվելու դեպքում կարող է տնօրինել կուսակցության գործադիր մարմնի անդամներից մեկը՝ ըստ կուսակցության գործադիր մարմնի կողմից հաստատված նախահաշվի և կարգի:

14. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՍԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ (ԿԱՄ) ԼՈՒՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

14.1. Կուսակցության վերակազմակերպումը և (կամ) լուծարումը կարող է կատարվել կուսակցության համագումարի որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով: Կուսակցությունը կարող է վերակազմակերպվել (միաձուլվել, միանալ, բաժանվել, առանձնանալ) միայն այլ կուսակցության (կուսակցությունների):

14.2. Կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման նախաձեռնությամբ կարող է հանդես գալ կուսակցության գործադիր մարմինը կամ կուսակցության համագումարի պատվիրակների առնվազն 1/3-ը՝ գրավոր պահանջով:

14.3. Կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման մասին որոշումն ընդունվում է կուսակցության համագումարի պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ, բաց քվեարկությամբ:

14.4. Համագումարի կողմից կուսակցության լուծարման մասին որոշում ընդունելու դեպքում ստեղծվում է լուծարային հանձնաժողով, որը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները, ինչպես նաև իրականացնում է կուսակցության լուծարման հետ կապված աշխատանքները: Կուսակցության լուծարումից հետո մնացած գույքը, կուսակցության համագումարի որոշմամբ, փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված հասարակական կազմակերպության կամ հիմնադրամի, կամ Հայաստանի Հանրապետությանը:

14.5. Կուսակցության լուծարման նախաձեռնությունը համագումարի կողմից մերժվելու դեպքում, այդ մասին որոշման ընդունման պահից, դադարեցվում է լուծարման նախաձեռնությամբ հանդես եկած կուսակցության անդամների անդամակցությունը, և անհրաժեշտության դեպքում կատարվում են նոր ընտրություններ:

14.6. Կուսակցությունը ենթակա է լուծարման նաև օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը (այսուհետև՝ կուսակցություն) իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության, Հայաստանի Հանրապետության օրենքների և իրավական ակտերի, սույն կանոնադրության, ինչպես նաև իր ծրագրի հիման վրա:

1.2. Կուսակցությունը գործում է ժողովրդավարության, հրապարակայնության, թափանցիկության և նախաձեռնությունների ազատ դրսևորման սկզբունքներով, հանդիսանում է իրավաբանական անձ, օգտվում է ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով ընձեռված բոլոր իրավունքներից և կրում դրանցով սահմանված պարտականություններ:

1.3. Կուսակցությունը ձգտում է ՀՀ Սահմանադրության և օրենքների շրջանակներում ժողովրդավարական ընտրությունների միջոցով ապահովել իր ներկայացվածությունը պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում և այդ ճանապարհով մասնակցել պետական իշխանության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ձևավորմանը և պետական քաղաքականության մշակմանն ու իրականացմանը:

1.4. Կուսակցության անվանումն է՝

- հայերեն՝ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն (հապավումը՝ ՀՀԿ),
- ռուսերեն՝ Республиканская партия Армении (հապավումը՝ РПА),
- անգլերեն՝ Republican Party of Armenia (հապավումը՝ RPA):

1.5. Կուսակցությունն ունի դրոշ, խորհրդանշան, ձևաթուղթ, կլոր կնիք, բանկային հաշիվներ, այդ թվում՝ արտարժույթով:

1.6. Կուսակցության դրոշը՝ սպիտակ, լայնության և երկարության չափերի 1:1.6 հարաբերակցությամբ, ոսկեգույն ծոպերով պատտառ է, որի կենտրոնում պատկերված է ՀՀԿ խորհրդանշանը՝ 0,5 տրամագծով՝ լայնության հարաբերակցությամբ:

1.7. ՀՀԿ խորհրդանշանը կարմիր հիմնագույնով հայկական ավանդական հավերժանշանն է՝ ութ թերթիկներով, աջ պտույտով, կենտրոնում սուր և թևերը տարածած արծիվ:

1.8. ՀՀԿ խորհրդանշանը պատկերվում է ՀՀԿ դրոշի, կնիքի, ձևաթղթի, կրծքանշանի և անհատականացման մյուս միջոցների վրա:

1.9. Կուսակցության իրավաբանական հասցեն՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Մելիք-Աղամյան 2:

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2.1. Կուսակցությունն իր գործունեության նպատակները և խնդիրներն է համարում՝

- հայոց ազգային անկախ պետականության ամրապնդմանը, զարգացմանը և ազգային խնդիրների լուծմանը մասնակցելը.
- ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետության կերտումը.
- հասարակության ու պետության քաղաքական կյանքին մասնակցելը.
- իշխանությունների կազմավորման գործընթացին և պետության կառավարմանը մասնակցելը.
- ՀՀ քաղաքական համակարգի կայունացմանը, զարգացմանը և ամրապնդմանը նպաստելը.
- քաղաքացիական հասարակության կառուցմանը և քաղաքացիական ինստիտուտների հզորացմանն ու ժողովրդավարացմանն օժանդակելը:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄԸ

3.1. Կուսակցության անդամ կարող է լինել 18 տարին լրացած Հայաստանի Հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացի, ինչպես նաև ընտրական իրավունքով օժտված այն անձը (առանց կուսակցության ղեկավար և վերահսկողություն իրականացնող մարմիններում ընտրվելու

իրավունքի), ով ընդունում է կուսակցության ծրագիրն ու կանոնադրությունը և չի հանդիսանում մեկ այլ կուսակցության անդամ:

Կուսակցության անդամ չեն կարող լինել օտարերկրյա քաղաքացիները, քաղաքացիություն չունեցող անձինք՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի, և այն անձինք, ովքեր «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն՝ չեն կարող լինել որևէ կուսակցության անդամ:

3.2. Կուսակցությանն անդամագրվում են կամավոր հիմունքներով, անհատական կարգով, անձնական դիմումի համաձայն՝

- կուսակցության շրջանային կազմակերպության խորհրդի որոշմամբ.
- կուսակցության տարածքային կազմակերպության խորհրդի որոշմամբ.
- կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովի որոշմամբ:

3.3. Կուսակցության անդամը հաշվառվում է կուսակցության որևէ սկզբնական կազմակերպությունում:

3.4. Կուսակցության անդամը մուծում է անդամավճար (չափը կամավոր է):

3.5. Եթե ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքներով կուսակցությանն անդամակցությունն անթույլատրելի է դառնում, այն կասեցվում է կուսակցության անդամի դիմումի հիման վրա, կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովի որոշմամբ: Կասեցումը հանվում է նույն կարգով:

3.6. Կուսակցության անդամն իրավունք ունի՝

- ընտրել և ընտրվել կուսակցության տարածքային (սկզբնական, շրջանային, տարածքային) ու ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների (կանանց, երիտասարդական, մարզական և այլն), վերահսկողություն իրականացնող, ինչպես նաև ներկայացուցչական և ղեկավար մարմիններում (համագումար, գործադիր մարմին).
- տեղեկատվություն ստանալ կուսակցության ու նրա ղեկավար մարմինների գործունեության վերաբերյալ. վերահսկողություն իրականացնել նրանց գործունեության նկատմամբ.
- կուսակցության ղեկավար մարմինների քննարկմանը ներկայացնել հասարակական-քաղաքական կյանքի տարբեր հարցերի վերաբերյալ նախաձեռնություններ և առաջարկություններ.
- մասնակցել այն ժողովին կամ նիստին, որտեղ քննարկվում է նրա անձնական հարցը կամ առաջարկությունը, արտահայտել իր կարծիքը քննարկվող հարցերի վերաբերյալ.
- դուրս գալ կուսակցության շարքերից՝ իր դիմումի համաձայն.
- բողոքարկել կուսակցության սկզբնական, շրջանային և տարածքային մարմինների որոշումներն ու գործողությունները կուսակցության վերադաս մարմիններում.
- կասեցնել և վերականգնել իր անդամակցությունը կուսակցությանը.
- օգտվել օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներից:

3.7. Կուսակցության անդամը պարտավոր է՝

- գործել կուսակցության կանոնադրության շրջանակներում.
- կատարել կուսակցության համագումարի, վերադաս մարմինների որոշումները և ծրագրային դրույթները.
- մասնակցել սկզբնական կազմակերպության ժողովներին և միջոցառումներին.

- կատարել օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

3.8. Կուսակցությանն անդամակցությունը դադարում է՝

- դիմումի համաձայն՝ կուսակցությունից դուրս գալու դեպքում.
- կուսակցությունից հեռացվելու դեպքում.
- սույն կանոնադրության 14.5. կետի հիմքով.
- մահվան դեպքում.
- կուսակցության լուծարման դեպքում:

3.9. Խրախուսման միջոցները.

Կուսակցությունը կարող է պարգևատրել՝

- շնորհակալագրով.
- պատվոգրով.
- հուշամեդալով, հուշանվերով կամ դրամական պարգևով.
- կարգապահական տույժի հանումով:

3.10. Կուսակցության կանոնադրությամբ նախատեսված պարտականությունները կամ վերադաս մարմինների որոշումները չկատարելու դեպքում կուսակցականը կարող է ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության՝

- նկատողություն.
- խիստ նկատողություն.
- հեռացում կուսակցության շարքերից:

Կուսակցության անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել սկզբնական կազմակերպության ժողովը կամ կազմակերպչական հանձնաժողովը: Տարածքային և շրջանային խորհուրդների անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել համապատասխան խորհուրդը կամ կազմակերպչական հանձնաժողովը, իսկ ներկայացուցչական և ղեկավար մարմինների անդամներին կարգապահական պատասխանատվության կարող է ենթարկել միայն գործադիր մարմինը:

4. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

4.1. Կուսակցության կառուցվածքային հիմքը կուսակցության սկզբնական կազմակերպություններն են, որոնք տեղերում իրականացնում են կուսակցության քաղաքականությունը: Սկզբնական կազմակերպությունը բաղկացած է առնվազն 15 անդամից: Սկզբնական կազմակերպության նախագահը ի պաշտոնե շրջանային խորհրդի անդամ է, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդի անդամ:

Սկզբնական կազմակերպությունը ստեղծվում է տարածքային հատկանիշով:

Սկզբնական կազմակերպություն կարող են ձևավորել՝

- կուսակցության գործադիր մարմինը.
- կուսակցության կազմակերպչական հանձնաժողովը.
- կուսակցության տարածքային խորհուրդը.
- կուսակցության շրջանային խորհուրդը:

4.2. Սկզբնական կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է ժողովների հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

4.3. Սկզբնական կազմակերպության ժողովը հրավիրվում է ոչ պակաս, քան երեք ամիսը մեկ անգամ: Ժողովը հրավիրում է կազմակերպության նախագահը: Ժողով կարող է հրավիրել նաև կազմակերպության անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով կազմակերպության անդամներին: Կազմակերպության ժողովն օրինական է, եթե ժողովին մասնակցում է կազմակերպության անդամների առնվազն 1/2-ը: Որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

4.4. Սկզբնական կազմակերպության ժողովն ընտրում է կազմակերպության նախագահ և նախագահի երկու տեղակալներ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Կազմակերպության նախագահի կամ տեղակալի լիազորությունները սկզբնական կազմակերպության ժողովի որոշմամբ կարող են վաղաժամկետ դադարեցվել՝ սկզբնական կազմակերպության անդամների թվի կեսից ավելիի ձայներով: Կազմակերպության նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը:

4.5. Սկզբնական կազմակերպությունը հաշվետու է կուսակցության շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին: Սկզբնական կազմակերպության տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է կազմակերպության նախագահը, յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա հունվար ամսին:

Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ սկզբնական կազմակերպությունը գումարում է հաշվետու ընտրական ժողով և կատարում է կազմակերպության նախագահի և տեղակալների ընտրություն:

4.6. Սկզբնական կազմակերպությունն իր դրամական միջոցները (անդամավճարներ, նվիրատվություն) փոխանցում է կուսակցության շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին: Սկզբնական կազմակերպությունը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

4.7. Այն սկզբնական կազմակերպությունը, որի նախագահն ընտրվում է շրջանային, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդի նախագահ կամ տեղակալ, ընտրում է նոր նախագահ:

5. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

5.1. Հայաստանի Հանրապետության մարզերում ստեղծվում են կուսակցության շրջանային կազմակերպություններ, որոնց գործունեության տարածքային տիրույթը սահմանում է գործադիր մարմինը: Շրջանային խորհուրդը կազմավորվում է սկզբնական կազմակերպությունների նախագահներից:

5.2. Կուսակցության շրջանային խորհրդի նախագահը և նրա երկու տեղակալներն ընտրվում են կուսակցության շրջանային խորհրդի անդամների կազմից՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ՝ ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Շրջանային խորհրդի որոշմամբ կարող է կատարվել շրջանային խորհրդի նախագահի և տեղակալների վաղաժամկետ

ընտրություն: Շրջանային խորհրդի նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը: Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 20 օր առաջ կատարվում է շրջանային խորհրդի նախագահի և նրա տեղակալների ընտրություն:

5.3. Կուսակցության շրջանային կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

5.4. Կուսակցության շրջանային խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան երկու ամիսը մեկ անգամ: Նիստերը հրավիրում է խորհրդի նախագահը: Նիստ կարող է հրավիրել նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով խորհրդի անդամներին: Նիստն օրինական է, եթե մասնակցում է խորհրդի անդամների առնվազն 1/2-ը: Որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

5.5. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իր գործունեության մասին հաշվետու է տարածքային խորհրդին: Տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է կուսակցության շրջանային խորհրդի նախագահի կողմից՝ յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա փետրվար ամսվա վերջին:

5.6. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իր դրամական միջոցները փոխանցում է տարածքային խորհրդին: Կուսակցության շրջանային խորհուրդը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը յուրաքանչյուր կիսամյակ ներկայացնում է տարածքային խորհրդին:

5.7. Կուսակցության շրջանային խորհուրդն իրավունք ունի կուսակցության սկզբնական կազմակերպությունը լուծարելու հարց բարձրացնել կուսակցության տարածքային խորհրդի առջև:

5.8. Այն շրջանային խորհուրդը, որի նախագահը կամ տեղակալն ընտրվում է տարածքային խորհրդի նախագահ կամ տեղակալ, ընտրում է նոր նախագահ կամ տեղակալ:

6. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ

6.1. Հայաստանի Հանրապետության մարզերում ստեղծվում են կուսակցական տարածքային կազմակերպություններ: Տարածքային խորհուրդը կազմավորվում է մարզի տարածքում գործող շրջանային խորհրդի նախագահներից և նրանց տեղակալներից:

6.2. Կուսակցության տարածքային խորհրդի նախագահը և նրա երկու տեղակալներն ընտրվում են տարածքային խորհրդի անդամների կազմից՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, երկու տարի ժամկետով: Տարածքային խորհրդի որոշմամբ կարող է կատարվել տարածքային խորհրդի նախագահի և տեղակալների վաղաժամկետ ընտրություն: Տարածքային խորհրդի նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու, ինչպես նաև վերջինիս բացակայության դեպքում նրա պարտականություններն իրականացնում է նախագահի տարիքով ավագ տեղակալը: Կուսակցության հերթական համագումարից ոչ ուշ, քան 15 օր առաջ տարածքային խորհուրդը կատարում է տարածքային խորհրդի նախագահի և տեղակալների ընտրություն:

6.3. Կուսակցության տարածքային կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության վերադաս մարմինների որոշումների կատարման միջոցով:

6.4. Կուսակցության տարածքային խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան երկու ամիսը մեկ անգամ: Նիստերը հրավիրում է խորհրդի նախագահը: Նիստ կարող է հրավիրել նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ը՝ ոչ ուշ, քան երեք օր առաջ օրակարգի մասին տեղյակ պահելով խորհրդի անդամներին: Նիստն օրինական է, եթե մասնակցում է խորհրդի անդամների առնվազն 1/2-ը: Տարածքային խորհրդի որոշումներն ընդունվում են ներկաների ձայների պարզ մեծամասնությամբ՝ բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է ներկաների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

6.5. Կուսակցության տարածքային խորհուրդն իր գործունեության մասին հաշվետու է կուսակցության գործադիր մարմնին: Տարեկան գործունեության մասին հաշվետվությունը ներկայացվում է կուսակցության տարածքային խորհրդի նախագահի կողմից՝ յուրաքանչյուր հաջորդող տարվա մարտ ամսվա ընթացքում:

6.6. Կուսակցության տարածքային խորհուրդը համակարգում և վերահսկում է շրջանային կազմակերպությունների աշխատանքները: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կարող է լուծարել կուսակցության սկզբնական կազմակերպությունը՝ իր նախաձեռնությամբ կամ կուսակցության շրջանային կազմակերպության առաջարկով: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կուսակցության շրջանային կազմակերպության լուծարման հարցը կարող է ներկայացնել կուսակցության գործադիր մարմնին:

6.7. Կուսակցության տարածքային խորհուրդն իր դրամական միջոցները փոխանցում է կուսակցության դրամարկղ: Կուսակցության տարածքային խորհուրդը կուսակցության կողմից հատկացված դրամական միջոցների ծախսերի մասին հաշվետվությունը տարեկան մեկ անգամ ներկայացնում է գործադիր մարմնին:

7. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆ ԶԱՂԱՔԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

7.1. Երևան քաղաքի վարչական շրջաններում ստեղծվում են կուսակցության տարածքային կազմակերպություններ, իսկ գործադիր մարմնի որոշմամբ՝ նաև կուսակցության շրջանային կազմակերպություններ:

7.2. Երևան քաղաքի վարչական շրջանների տարածքային խորհուրդները կազմվում են վարչական տարածքում գործող շրջանային խորհրդի նախագահներից և տեղակալներից, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ սկզբնական կազմակերպությունների նախագահներից:

7.3. Երևան քաղաքի վարչական շրջանների սկզբնական կազմակերպությունը հաշվետու է շրջանային խորհրդին, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

7.4. Սկզբնական կազմակերպությունն իր դրամական միջոցները (անդամավճարներ, նվիրատվություն) փոխանցում է կուսակցության շրջանային խորհրդին, այդպիսիք կազմավորված չլինելու դեպքում՝ տարածքային խորհրդին:

7.5. Կուսակցության Երևան քաղաքի տարածքային խորհուրդն իրավունք ունի կուսակցության շրջանային խորհուրդը կամ սկզբնական կազմակերպությունը լուծարելու հարց բարձրացնել կուսակցության գործադիր մարմնի առջև:

8. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

8.1. Կուսակցության համագումարը կուսակցության բարձրագույն մարմնն է, որի ընդունած որոշումները պարտադիր են կուսակցության բոլոր մարմինների և անդամների համար: Կուսակցության համագումարում ընտրված և կուսակցության կանոնադրությամբ սահմանված մարմինները հաշվետու են համագումարին:

8.2. Կուսակցության հերթական համագումարը հրավիրում է կուսակցության մշտական գործող ղեկավար մարմինն առնվազն երկու տարին մեկ անգամ:

8.3. Համագումարի պատվիրակներն առաջադրվում են սկզբնական կազմակերպությունների ժողովներում: Համագումարն իրավագոր է, եթե ներկա է (գրանցված է) պատվիրակների ընդհանուր թվի առնվազն 2/3-ը: Կուսակցության կանոնադրության ու ծրագրի ընդունման, դրանցում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու, կուսակցության վերակազմակերպման, լուծարման, ինչպես նաև կուսակցության կողմից Հանրապետության Նախագահի թեկնածու առաջադրելու մասին որոշումներն ընդունվում են համագումարի պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ:

Համագումարի որոշումները, բացառությամբ օրենքով և սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերի, ընդունվում են բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ, համագումարին ներկա պատվիրակների ձայների մեծամասնությամբ:

Գաղտնի քվեարկությունն անցկացվում է համագումարին ներկա պատվիրակների առնվազն 1/3-ի պահանջով, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ որոշակի պաշտոնի համար առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ:

8.4. Արտահերթ համագումար կարող է հրավիրվել կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ կամ ՀՀԿ անդամների 1/5-ի պահանջով՝ գործադիր մարմնի որոշմամբ:

8.5. Կուսակցության համագումարը՝

- լսում և հաստատում է կուսակցության նախագահի հաշվետվությունն իր և գործադիր մարմնի գործունեության մասին.
- քննարկում և հաստատում է կուսակցության ծրագիրը, կանոնադրությունը և դրանցում առաջարկվող փոփոխություններն ու լրացումները.
- ընտրում է կուսակցության նախագահ.
- ընտրում է կուսակցության գործադիր մարմին.
- որոշում է կուսակցության ռազմավարական քաղաքական ուղին, կուսակցության նպատակների և խնդիրների իրագործման գործելակերպն ու իրականացման ուղղությունները.
- լսում և հաստատում է կուսակցության վերստուգիչ հանձնաժողովի հաշվետվությունը.
- որոշում է վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների թիվը և ընտրում կուսակցության վերստուգիչ հանձնաժողով.
- որոշում է ընդունում Հանրապետության Նախագահի թեկնածուի առաջադրման մասին.
- որոշում է ընդունում կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման մասին:

9. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

9.1. Կուսակցության նախագահն ընտրվում է համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով՝ ներկա (գրանցված) պատվիրակների ձայների մեծամասնությամբ: Կուսակցության նախագահի թեկնածություններն առաջադրվում են համագումարի պատվիրակների կողմից: Եթե առաջադրվել են մեկից ավելի թեկնածուներ, ապա, գաղտնի քվեարկության արդյունքում, ընտրված է համարվում համագումարի պատվիրակների առավել ձայներ ստացած թեկնածուն:

9.2. Կուսակցության նախագահի բացակայության դեպքում գործադիր մարմնի անդամներից մեկը կուսակցության նախագահի հանձնարարությամբ իրականացնում է կուսակցության նախագահի լիազորությունները:

9.3. Կուսակցության նախագահը՝

- իրականացնում է կուսակցության ընդհանուր ղեկավարումը.

- ներկայացնում է կուսակցությունը, նրա շահերը և դիրքորոշումը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, հասարակական, քաղաքական և միջազգային կազմակերպությունների հետ ունեցած հարաբերություններում կամ այդ նպատակով լիազորում է կուսակցության այլ անդամներին.
- ի պաշտոնե կուսակցության խորհրդի և գործադիր մարմնի անդամ է.
- հրավիրում է կուսակցության խորհրդի կամ գործադիր մարմնի նիստ.
- հերթական համագումարի հրավիրումից մեկ ամիս առաջ հրավիրում է կուսակցության գործադիր մարմնի նիստ, որտեղ որոշվում է համագումարի օրակարգի նախագիծը.
- ղեկավարում է կուսակցության գործադիր մարմնի աշխատանքները և նախագահում կուսակցության խորհրդի նիստը.
- տնօրինում է կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները.
- հաստատում է (ստորագրում է) կուսակցության խորհրդի և գործադիր մարմնի որոշումները կուսակցության պաշտոնաթերթի և այլ պարբերականների հրատարակման մասին.
- կազմավորում է իր աշխատակազմը.
- կուսակցության անունից հաստատում (ստորագրում) է բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը.
- կուսակցության գործադիր մարմնի անդամների կազմից կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության նախագահի տեղակալների և կուսակցության հանձնաժողովների նախագահների թեկնածությունները.
- սահմանում է կուսակցության նախագահի տեղակալների կողմից անմիջականորեն համակարգվող ոլորտները.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության գործադիր մարմնի առաջարկները.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության գործադիր մարմնի հավանությանն արժանացած՝ Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀԿ թեկնածուներին.
- կուսակցության խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների թեկնածությունները.
- հաստատում և օրենքով սահմանված կարգով ու ժամկետում պետական լիազոր մարմնին է ներկայացնում կուսակցության ֆինանսական հաշվետվությունները.
- օրենքով սահմանված ժամկետում զանգվածային լրատվության միջոցներում հրապարակում է կուսակցության ֆինանսական և գույքի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվությունները.
- իրականացնում է սույն կանոնադրությամբ և կուսակցության համագումարի կողմից իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:

Կուսակցության պաշտոնական դիրքորոշումն արտահայտում են կուսակցության նախագահը և նրա տեղակալները, ինչպես նաև նախագահի հանձնարարությամբ՝ գործադիր մարմնի անդամները և Ազգային ժողովում՝ ՀՀԿ խմբակցության ղեկավարը:

10. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

10.1. Կուսակցության ներկայացուցչական մարմինը կուսակցության խորհուրդն է:

Կուսակցության խորհրդում ի պաշտոնե ընդգրկվում են՝

- կուսակցության նախագահը.
- գործադիր մարմնի անդամները.
- կուսակցության անդամ պատգամավորները.
- կուսակցության անդամ կառավարության անդամները.
- կուսակցության տարածքային կազմակերպությունների խորհուրդների նախագահները, կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները:

10.2. Կուսակցության խորհուրդը կարող է համալրվել գործադիր մարմնի որոշմամբ:

10.3. Կուսակցության խորհուրդն իր գործունեությունն իրականացնում է խորհրդի նիստերի հրավիրման, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման միջոցով:

10.4. Կուսակցության խորհրդի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան տարին երեք անգամ: Կուսակցության նախագահի, գործադիր մարմնի, ինչպես նաև խորհրդի անդամների առնվազն 1/3-ի նախաձեռնությամբ նախատեսված օրակարգով կարող է հրավիրվել արտահերթ նիստ: Նիստն օրինական է, եթե ներկա է խորհրդի անդամների առնվազն 2/3-ը:

10.5. Կուսակցության խորհուրդը՝

- վերահսկում է համագումարի և իր որոշումների կատարումը.
- հաստատում է գործադիր մարմնի կողմից մշակված և ներկայացված՝ կուսակցության գաղափարախոսական հիմնադրույթները, ծրագրային և կանոնադրական փաստաթղթերի նախագծերը, կուսակցության մարտավարական սկզբունքները,
- կուսակցության անունից անում է հայտարարություններ և առաջարկություններ.
- հաստատում է Ազգային ժողովում ՀՀԿ խմբակցության գործունեության հիմնական ուղղությունները, լսում է գործադիր մարմնի տարեկան հաղորդումը.
- հաստատում է կուսակցության նախագահի կողմից առաջադրված կուսակցության նախագահի տեղակալների, կուսակցության հանձնաժողովների նախագահների և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների թեկնածությունները.
- քննարկում և գործադիր մարմնի հաստատմանն է ներկայացնում Ազգային ժողովի ընտրություններում առաջադրված պատգամավորության թեկնածուներին.
- հաստատում է կուսակցության գործադիր մարմնի հավանությանն արժանացած կուսակցության նախընտրական ծրագիրը, Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀԿ թեկնածուներին.
- որոշում է կայացնում Ազգային ժողովի ընտրություններին դաշինքով մասնակցելու մասին.
- որոշում է կայացնում խորհրդարանական այլ ուժերի հետ դաշինք ստեղծելու մասին.
- որոշում է կայացնում այլ պետությունների քաղաքական կուսակցությունների հետ համագործակցելու, միջազգային միություններին և ասոցիացիաներին անդամագրվելու մասին.
- անհրաժեշտության դեպքում գործադիր մարմնի առաջարկությամբ լսում է կուսակցության տարածքային խորհուրդների հաշվետվությունները:

11. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԸ

11.1. Կուսակցության մշտական գործող ղեկավար մարմինը կուսակցության գործադիր մարմինն է, որն ընտրվում է կուսակցության համագումարում՝ երկու տարի ժամկետով: Գործադիր մարմնի անդամների թիվը որոշում է համագումարը: Գործադիր մարմնի անդամության թեկնածուներն առաջադրվում են համագումարի պատվիրակների կողմից:

- Գործադիր մարմնի անդամների ընտրությունը կատարվում է բաց կամ գաղտնի քվեարկությամբ: Ընտրված են համարվում համագումարի պատվիրակների առավել կողմ ձայներ ստացած թեկնածուները:
- Կուսակցության գործադիր մարմինն իր գործունեությունն իրականացնում է գործադիր մարմնի նիստերի, որոշումների ընդունման, դրանց և կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման միջոցով:
- Կուսակցության գործադիր մարմնի նիստերը հրավիրվում են ոչ պակաս, քան ամիսը մեկ անգամ: Կուսակցության նախագահի կամ գործադիր մարմնի անդամների առնվազն 1/3-ի

նախաձեռնությամբ կարող է հրավիրել արտահերթ նիստ: Նիստն օրինական է, եթե ներկա է գործադիր մարմնի անդամների առնվազն 2/3-ը:

11.2. Կուսակցության գործադիր մարմինը՝

- կազմակերպում, ղեկավարում և վերահսկում է կուսակցության համագումարի որոշումների կատարման ընթացքը.
- հրավիրում է կուսակցության հերթական համագումար և նախապատրաստում դրա անցկացումը.
- որոշում է կայացնում համագումարի օրակարգի նախագիծը հաստատելու մասին.
- որոշում է համագումարի գումարման օրը, պատվիրակների ընտրության կարգը, ընդհանուր թիվը.
- հրավիրում է կուսակցության արտահերթ համագումար կուսակցության նախագահի առաջարկությամբ կամ ՀՀԿ անդամների 1/5-ի պահանջով.
- որոշում է ընդունում Հանրապետության Նախագահի ընտրություններում ՀՀԿ թեկնածուի առաջադրման վերաբերյալ կամ առաջադրված որևէ թեկնածուի պաշտպանելու մասին.
- որոշում է ընդունում Ազգային ժողովի ընտրություններում պատգամավորության թեկնածուներ առաջադրելու մասին.
- հավանություն է տալիս Ազգային ժողովում և կառավարությունում քաղաքական պաշտոններում նշանակման կամ ընտրության ներկայացվող ՀՀԿ թեկնածուներին.
- քննարկում է կուսակցության նախընտրական ծրագիրը և ներկայացնում խորհրդի հաստատմանը.
- քննարկում և լուծում է կուսակցության ընթացիկ գործունեությանն առնչվող խնդիրները.
- մշակում և խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում կուսակցության գաղափարախոսական հիմնադրույթները, կանոնադրական, ծրագրային և կուսակցության ռազմավարությանն առնչվող փաստաթղթերի նախագծերը, ինչպես նաև կուսակցության մարտավարական սկզբունքները.
- կարող է ստեղծել և լուծարել կուսակցության ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումներ.
- վերահսկում է կուսակցության տարածքային, շրջանային, սկզբնական կազմակերպությունների և ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատանքները.
- տարին մեկ անգամ հաղորդում է ներկայացնում կուսակցության խորհրդին՝ իր գործունեության վերաբերյալ.
- առանձին դեպքերում որոշում է կայացնում օրենսդրական նախաձեռնությունների վերաբերյալ Ազգային ժողովի ՀՀԿ խմբակցության դիրքորոշման մասին.
- որոշում է ընդունում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարների և ավագանու ընտրություններում թեկնածուներ առաջադրելու մասին.
- ընդունում է ներկուսակցական ակտեր (որոշում, կարգադրություն, հանձնարարական, հրահանգ, հայտարարություն, ցուցում և այլն), բացառությամբ՝ համագումարի կամ խորհրդի իրավասությանը վերապահված ակտերի.
- որոշում է կայացնում խորհրդի արտահերթ նիստ գումարելու մասին.
- որոշում է կայացնում տարածքային, շրջանային կամ սկզբնական կազմակերպությունների արտահերթ նիստեր (ժողովներ) հրավիրելու և նիստերում (ժողովներում) պարտադիր քննարկման ենթակա հարցերի մասին.
- անհրաժեշտության կամ բողոքարկման դեպքերում կարող է վերանայել կուսակցության կառույցների որոշումները.
- անհրաժեշտության դեպքում ստեղծում է շրջանային կազմակերպություն.
- կուսակցության տարածքային խորհրդի առաջարկությամբ կարող է լուծարել կուսակցության շրջանային կազմակերպությունը.
- սահմանում է շրջանային կազմակերպության գործունեության տարածքային տիրույթը.
- իր նախաձեռնությամբ՝ կուսակցության նախագահի համաձայնությամբ կարող է լուծարել կուսակցության տարածքային կազմակերպությունը.
- լսում է կուսակցության տարածքային խորհուրդների տարեկան հաշվետվությունները.

- կուսակցության անունից անում է հայտարարություններ.
- համակարգում և հսկողություն է իրականացնում կուսակցության լրատվամիջոցների և հրատարակչական ծառայությունների գործունեության նկատմամբ.
- որոշում է կայացնում կուսակցության գործունեության բոլոր այն հարցերի շուրջ, որոնք կանոնադրությամբ վերապահված չեն կուսակցության համագումարի, նախագահի կամ խորհրդի բացառիկ իրավասությանը.
- իրականացնում է կուսակցության՝ որպես իրավաբանական անձի, լիազորությունները.
- հաստատում է կուսակցության գույքի կառավարման կարգը և դրամական ծախսերի նախահաշիվը.
- սահմանում է անդամավճարների գանձման կարգը.
- թույլատրում է պատրաստել հուշանվերներ՝ ՀՀԿ խորհրդանշանի պատկերով, ինչպես նաև սահմանում կուսակցության հուշանվերներ և դրանց տրման կարգը.
- հաշվետու է համագումարին:

12. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՍՏՈՒԳԻՉ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ

12.1. Կուսակցության ֆինանսական գործունեության վերահսկման նպատակով համագումարի կողմից երկու տարի ժամկետով ընտրվում է վերստուգիչ հանձնաժողով:

12.2. Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամը չի կարող միաժամանակ լինել կուսակցության գործադիր մարմնի և խորհրդի անդամ, կուսակցության տարածքային ու ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավար:

12.3. Վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամներն իրենց կազմից ընտրում են հանձնաժողովի նախագահ:

12.4. Վերստուգիչ հանձնաժողովը հաշվետու է կուսակցության համագումարին:

12.5. Վերստուգիչ հանձնաժողովը՝

- վերահսկում է կուսակցության դրամական միջոցների ձևավորման և ծախսման գործընթացները.
- ստուգում է դրամական միջոցների մուտքերի և ելքերի օրինականությունը.
- վերահսկում է կուսակցության գույքի տնօրինման, տիրապետման և օգտագործման գործընթացները.
- ստուգում է կուսակցության գույքի հետ կապված գործընթացները:

13. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

13.1. Կուսակցության սեփականությունը, այդ թվում՝ ծրագրային և կանոնադրական խնդիրների իրականացման համար անհրաժեշտ շինություններ, փոխադրական միջոցներ և այլ գույք, գոյանում են՝ նվիրատվությունից, սահմանված կարգով իրականացված գործունեությունից և օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:

13.2. Կուսակցության կողմից ստացված, ինչպես նաև նրա սեփական միջոցների հաշվին ստեղծված և (կամ) ձեռք բերված գույքի սեփականատերը կուսակցությունն է:

13.3. Կուսակցության տարածքային և ոլորտային կառուցվածքային ստորաբաժանումները սեփականատիրոջ կողմից իրենց հատկացված գույքը տիրապետում և օգտագործում են գործադիր մարմնի կողմից նախատեսված սահմաններում ու կարգով:

13.4. Դրամական միջոցները ձևավորվում են անդամավճարներից, օրենքով նախատեսված նվիրատվություններից, օրենքով նախատեսված բյուջետային ֆինանսավորումից, քաղաքացիական իրավական գործարքներից և օրենսդրությամբ չարգելված այլ մուտքերից:

13.5. Կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները տնօրինում է կուսակցության նախագահը կամ նրա կողմից լիազորվելու դեպքում կարող է տնօրինել կուսակցության գործադիր մարմնի անդամներից մեկը՝ ըստ կուսակցության գործադիր մարմնի կողմից հաստատված նախահաշվի և կարգի:

14. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ (ԿԱՄ) ԼՈՒՑԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

14.1. Կուսակցության վերակազմակերպումը և (կամ) լուծարումը կարող է կատարվել կուսակցության համագումարի որոշմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով: Կուսակցությունը կարող է վերակազմակերպվել (միաձուլվել, միանալ, բաժանվել, առանձնանալ) միայն այլ կուսակցության (կուսակցությունների):

14.2. Կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման նախաձեռնությամբ կարող է հանդես գալ կուսակցության գործադիր մարմինը կամ կուսակցության համագումարի պատվիրակների առնվազն 1/3-ը՝ գրավոր պահանջով:

14.3. Կուսակցության վերակազմակերպման և (կամ) լուծարման մասին որոշումն ընդունվում է կուսակցության համագումարի պատվիրակների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ, բաց քվեարկությամբ:

14.4. Համագումարի կողմից կուսակցության լուծարման մասին որոշում ընդունելու դեպքում ստեղծվում է լուծարային հանձնաժողով, որը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տնօրինում է կուսակցության գույքը և դրամական միջոցները, ինչպես նաև իրականացնում է կուսակցության լուծարման հետ կապված աշխատանքները: Կուսակցության լուծարումից հետո մնացած գույքը, կուսակցության համագումարի որոշմամբ, փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված հասարակական կազմակերպության կամ հիմնադրամի, կամ Հայաստանի Հանրապետությանը:

14.5. Կուսակցության լուծարման նախաձեռնությունը համագումարի կողմից մերժվելու դեպքում, այդ մասին որոշման ընդունման պահից, դադարեցվում է լուծարման նախաձեռնությամբ հանդես եկած կուսակցության անդամների անդամակցությունը, և անհրաժեշտության դեպքում կատարվում են նոր ընտրություններ:

14.6. Կուսակցությունը ենթակա է լուծարման նաև օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով: